T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/433
KARAR NO : 2021/466
KARAR TR : 20/09/2021

ÖZET: İcra Müdürlüğü dosyasında yapılan açık artırma usulu ihale sonucu satılan taşınmaza ilişkin olarak, muaf olduğu halde %18 alındığı ileri sürülen KDV'nin iadesine karar verilmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGIYERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : H.İ.T.
Vekili : Av. M.A.
Davalı : Gelir İdaresi Başkanlığı
Vekili : Av. A.Ç.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı dava dilekçesinde özetle; Çumra İcra Müdürlüğünce 2015/363 talimat sayılı dosyada yapılan açık artırma sonucu satın alınan taşınmazın satış değeri üzerinden alınmaması gerekirken %18 oranında tahakkuk ettirilerek ödenen katma değer vergisinin iadesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin kurum işleminin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı idare vekili süresi içinde verdiği savunma dilekçesinde; *"icra dairesi aracılığıyla yapılan satışlarda tahsil edilen KDV" ne ilişkin uyuşmazlıklarda görevli yargı yerinin adli yargı olduğu"* görüşüyle davanın görev yönünden reddi gerektiğini savunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

3. **Konya2. Vergi Mahkemesi, E.2020/904 sayılı dosyada, 01/03/2021 tarihinde verdiği görevlilik kararı** ile idare vekilinin davanın görev yönünden reddi talebini reddetmiştir. Kararın gerekçesinin ilgili kısmı şu şekildedir;

"…Anayasa'nın 73. maddesi kapsamında mali yükümlülük teşkil eden harçların tahsiline ilişkin davalarla birlikte gereksiz olarak ödendiği ya da kanuna ve usule aykırı olarak tahsil edildiği iddiasıyla idareye karşı açılacak davaların görülüp çözümlenmeleri de niteliği gereği idari yargı yerlerine ait olduğu gibi, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6.maddesinde. Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükme bağlanmıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden: S.S. Dülgerler Köyü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi adına kayıtlı taşınmazın Çumra İcra Müdürlüğü'nce açık artırma usulü ile satışına dair yapılan ihale sonucunda taşınmazı satın alan davacı adına taşınmazın 23.11.2018 tarihinde sicile kaydının yapıldığı, ihale konusu taşınmaza ilişkin Çumra İcra Müdürlüğü tarafından davacıdan alınan 198.090.90 TL katma değer vergisinin 14/11/2018'de Çumra Vergi Dairesi Müdürlüğü hesabına yatırıldığı, söz konusu tutarın iadesi talebiyle 24/03/2020 kayıt tarihli dilekçe ile yapılan düzeltme başvurusunun reddi üzerine verilen merciine tevdii kararı akabinde davalı idare tarafından 31/08/2020 tarih ve 96228 sayılı işlemle şikayet başvurusunun reddi üzerine de görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri ışığında dosya içi belgeler tetkik edildiğinde, davanın konusunun "istisna kapsamında olduğu için alınmaması gerekirken davacıdan tahsil edilen KDV'nin iadesi istemiyle yapılan başvurunun reddi işlemi olduğu katma değer vergisinin yukarıda yer verilen 2576 sayılı Kanun'un 6. maddesinde düzenlenen "Vergi Mahkemelerinin" görev alanına girdiğinin açık olduğu, nitekim dava konusu işlemin de Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından tesis edilmiş olduğu hususları bir arada değerlendirildiğinde iş bu davanın görüm ve çözümünde görevli mahkemenin vergi mahkemesi olduğu sonucuna varılmıştır."

4. Davalı idare vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

B. Olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ilişkin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Talebi

5. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, adli yargılamanın bir parçasını oluşturan uyuşmazlığın, icra müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin kanuna uygun olup olmadığının adli yargı yerince

çözümlenmesinin gerektiği görüşüyle, 2247 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar vererek dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir. Olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ilişkin talebin ilgili kısmı şu şekildedir:

"(...)2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun "Şikâyet ve Şartlar" başlıklı 16. maddesinde; "Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikâyet olunabilir. Şikâyet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır. / Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikâyet olunabilir."; ""Şikâyet üzerine yapılacak muameleler^ başlıklı 17. maddesinin 1. fıkrasında "Şikâyet tetkik merciince, kabul edilirse şikâyet olunan muamele ya bozulur yahut düzeltilir. /Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur." "Tetkik mercii" başlıklı 4. maddesinin 1. fıkrasının ilk cümlesinde ise: ""İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır." denilmiştir.

Olayda, davacı tarafından, Çumra İcra Müdürlüğünce 2015/363 Talimat sayılı dosya üzerinden yapılan ihale sonucu alınan taşınmaza ilişkin olarak % 18 oranında hesap edilen KDV oranının % 0 olarak belirlenmesi talep edilmiştir.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Bu itibarla, İcra Müdürlüğü tarafından yürütülen takibe ilişkin olarak yapılan ihale sonucunda alman taşınmaza ilişkin, icra müdürlüğünce verilen %18 oranında KDV ödenmesine dair kararın kanuna aykırılığı iddiası şikâyet yolu ile İcra Mahkemesinde çözümlenecektir. Mahkeme incelemeyi söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, işlemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar verecektir. Adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, İcra Müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin yasaya uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği kanaatine varılmıştır."

6. Benzer dosyalardaki aksi yöndeki görüşü bilindiğinden, ayrıca Danıştay Başsavcısının görüşü alınmamıştır.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun, *"Şikâyet ve Şartlar"* başlıklı 16. maddesinde: *"Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikâyet olunabilir. Şikâyet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır. Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikâyet olunabilir"*

8. 2004 sayılı Kanun'un *"Şikâyet üzerine yapılacak muameleler"* başlıklı 17. maddesinde: *"şikâyet tetkik merciince, kabul edilirse şikâyet olunan muamele ya bozulur yahut düzeltilir. Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur"*

9. Aynı Kanun'un *"Tetkik mercii"* başlıklı 4. maddesinde de: *"İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü ile Adalet Bakanlığınca icra tetkik merciinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra tetkik mercii daireleri numaralandırılır. İcra tetkik merciinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde iş dağılımı ve buna ilişkin esaslar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra tetkik mercii hâkimi, kendisine Adlî Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığınca dönüşümlü olarak bağlanan icra ve iflâs dairelerinin muamelelerine yönelik şikâyetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idarî işlerine bakar. İcra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikâyet ve itirazların tetkik mercii o mahkemenin hâkimidir."*

Hükümleri yer almaktadır.

10. 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un *"Vergi Mahkemelerinin Görevleri"* başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükmüne yer verilmiştir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

11. Uyuşmazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, ÜyelerŞükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 20/09/2021 tarihli toplantısında; başvuru yazısı ve dava dosyası üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev

itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

12. Raportör-Hâkim Engin SELİMOĞLU'nun, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

13. Dava, davacı tarafından Çumra İcra Müdürlüğünün 2015/363 talimat sayılı dosyasında yapılan açık artırma usulu ihale sonucu satılan taşınmaza ilişkin olarak, muaf olduğu halde %18 alındığı ileri sürülen KDV' nin iadesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

14. Yukarıda yer verilen mevzuat ve tüm dosya kapsamı itibarıyla, İcra Müdürlüğünce yapılan ihale sonucunda alınan araca ilişkin olarak, yine icra müdürlüğünce verilen KDV ödenmesine dair kararın, kanuna aykırılığı iddiasının şikâyet yolu ile İcra Mahkemesinde çözümleneceği, mahkemenin incelemeyi, söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, anılan işlemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar vereceği kuşkusuzdur. Adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, İcra Müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin kanuna uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği sonucuna varılmıştır.

15. Belirtilen nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun kabulü ile Konya 2. Vergi Mahkemesince verilen 01/03/2021 tarihli ve E.2020/904 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerektiği sonucuna varılmıştır.

V. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGI YERİNİN GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Konya 2. Vergi Mahkemesince verilen 01/03/2021 tarihli ve E.2020/904 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

20/09/2021 tarihinde, Üyeler Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz AKINCI	Şükrü BOZER	Mehmet AKSU	Birol SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ	Ahmet ARSLAN

KARŞI OY

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un *"Vergi Mahkemelerinin Görevleri"* başlıklı 6. Maddesinde, vergi mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği kuralı yer almaktadır.

Dava konusu uyuşmazlığın, vergi kanunları uygulanarak çözümlenebilecek olması karşısında, davanın görüm ve çözümünün vergi mahkemesinin görevine girdiği görüşüyle çoğunluk kararına katılmıyoruz. 20/09/2021

Üye	Üye	Üye
Aydemir TUNÇ	Nurdane TOPUZ	Ahmet ARSLAN